

Stichting Fauna Beheer Eenheid Fryslân
Postbus 30027
9700 RM GRONINGEN

Leeuwarden, 26 februari 2015
Verzonden,

Ons kenmerk : 01199541
Afdeling : Stêd en Plattelân
Behandeld door : S.Marra / (058) 292 51 07 of s.marra@fryslan.nl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) : 1

Onderwerp : wijziging ontheffing overzomerende brandganzen art. 68 Flora- en faunawet; nr. Frl. 68.006.2015

Op 17 juni en 26 augustus 2014 hebben wij het nieuwe ganzenbeleid voor onze provincie vastgesteld, de zgn. "Fryske Guozzenoanpak 2014". Provinciale Staten hebben op 24 september 2014 ingestemd met dit beleid.

Uw FBE heeft besloten uitvoering te geven aan de maatregelen die uit ons nieuwe ganzenbeleid voortvloeien en de uitvoering van dit beleid opgenomen in uw "Faunabeheerplan Fryslân 2014-2019" (door ons goedgekeurd op 13 januari 2015). Voor de Brandgans betreft dit een aanpassing van de ontheffingsperiode voor afschot van 1 maart tot 1 november.

Ontheffing kan worden verleend ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen. O.g.v. vaste jurisprudentie (gelijkluidende tussenuitspraken Rechtbank Leeuwarden, procedurenummers AWB 10/2021 t/m 10/2024 en 10/2603 t/m 10/2606 d.d. 1 december 2011; definitieve uitspraken Rechtbank Noord-Nederland, zaaknummers LEE 10/2021 t/m 10/2024 en 10/2603, 10/2605 t/m 10/2606 d.d. 19 december 2013; uitspraak Raad van State, Afdeling bestuursrechtspraak, zaaknummer 201202095/1/A3 d.d. 1 mei 2013) is aan het vereiste van belangrijke schade voldaan indien is gebleken van concrete dreiging van belangrijke schade. Of sprake is van (dreigende) belangrijke schade kan aannemelijk worden gemaakt op grond van de schadehistorie. Bij de invulling van het begrip "belangrijke schade" en bij het bepalen of sprake is van een concrete dreiging daarvan, komt ons een zekere beoordelingsvrijheid toe. Als maatstaf om te bepalen of sprake is van "belangrijke schade" mogen wij daarbij uitgaan van tenminste € 250,- per schadegeval. Bij de beoordeling of in een bepaald gebied sprake is van (dreigende) belangrijke schade, mogen wij het aantal schademeldingen en de getaxeerde schade (ongeacht of al dan niet een schadebedrag is

uitgekeerd) bij onze oordeelsvorming betrekken. Dit geldt evenzeer voor het aantal verleende ontheffingen en machtigingen tot afschot en het aantal dieren dat met gebruikmaking daarvan is geschoten, omdat hierdoor immers belangrijke schade kan zijn voorkomen of beperkt.

In de bijlage bij deze brief (zie www.fryslan.nl/floraenfauna) hebben wij met concrete en verifieerbare gegevens inzichtelijk gemaakt in welke werkgebieden van wildbeheereenheden zich in de perioden van 1 maart tot 1 november van de jaren 2009 t/m 2013 geregistreerde brandganzenschadegevallen hebben voorgedaan, op welke gewassen zij betrekking hadden en wat de hoogte van de (getaxeerde) schadebedragen in elk geval afzonderlijk was (bron Faunafonds).

Daarnaast hebben wij in de bijlage vermeld in welke werkgebieden van wildbeheereenheden en m.b.t. welke gewassen in de afgelopen jaren gebruik is gemaakt van ontheffingen voor afschot (gegevens gebaseerd op rapportages van de FBE). Grondgebruikers en jachtaktehouders die gebruik maakten van de ontheffingen hebben aangegeven dat door het gebruik belangrijke schade kon worden voorkomen of beperkt.

Voor werkgebieden van wildbeheereenheden waar zich recentelijk belangrijke schade heeft voorgedaan en/of waar recentelijk gebruik werd gemaakt van ontheffingen voor afschot waardoor belangrijke schade kon worden voorkomen of beperkt, zijn wij van mening dat afdoende is aangetoond dat daar in het verleden sprake was van (dreigende) belangrijke schade. Tevens achten wij het aannemelijk dat die (dreigende) schade zich ook in de toekomst zal voordoen.

O.g.v. de vaste jurisprudentie zijn wij hierbij uitgegaan van de volgende gegevens:

- in die werkgebieden heeft zich meerdere malen schade in de afgelopen 5 jaren voorgedaan, waaronder belangrijke schade (€ 250 of meer) én tevens recentelijke schade (in de afgelopen 3 jaren), of;
- in die werkgebieden heeft zich het afgelopen jaar belangrijke schade voorgedaan, of;
- in die werkgebieden is recentelijk (in de afgelopen 3 jaren) tenminste gedurende 2 jaren gebruik gemaakt van een ontheffing voor afschot of er is in het afgelopen jaar gemaakt van een ontheffing voor afschot.

Aan een gunstige staat van instandhouding van de soort wordt met het verlenen van de aangepaste ontheffing geen afbreuk gedaan. Monitoring en jaarlijkse tellingen van de ganzen staan er borg voor dat een gunstige staat wordt gehandhaafd. Mocht deze staat in het geding komen, dan zullen wij direct ingrijpen d.m.v. het intrekken c.q. aanpassen van de gewijzigde ontheffing. Overigens is de huidige populatie dusdanig groot dat vooralsnog niet verwacht wordt dat een gunstige staat van instandhouding van die populatie op korte termijn in het geding zal komen door de uitvoering van de door deze aangepaste ontheffing toegestane maatregelen.

Naar aanleiding van uw verzoek in uw faunabeheerplan hebben wij besloten de op 3 september 2013 aan u verleende ontheffing te wijzigen voor wat betreft de periode waarvoor de ontheffing voor afschot geldt. Dit geldt tevens voor zover dit gevolgen heeft voor de werkgebieden van wildbeheereenheden waarvoor de ontheffing geldt.

Advies Faunafonds

In een brief van 24 februari 2015 (kenmerk BIJ12.2015.0142.FF) stemt het bestuur van het Faunafonds in met ons voornemen de ontheffing als volgt aan te passen.

Besluit:

Gelet op het bovenstaande, de Flora- en faunawet, het Faunabeheerplan Fryslân 2014-2019 en de provinciale beleidsregels, wijzigen wij de op 3 september 2013 verleende ontheffing voor brandganzen, kenmerk 01075096, voor wat betreft de periode van afschot en voor wat betreft de werkgebieden van wildbeheereenheden waarvoor die ontheffing geldt.

De integrale ontheffing voor brandganzen ziet er thans als volgt uit:

Op grond van artikel 68, lid 1, aanhef en onder c, van de Flora- en faunawet, is aan de Stichting Fauna Beheer Eenheid Fryslân, p/a postbus 30027, 9700 RM Groningen, ontheffing verleend van de verbodsbepalingen vervat in de artikelen 9, 11, 12 en 72, vijfde lid, van de Flora- en faunawet, voor het doden van brandganzen met gebruikmaking van kunstmatige lokmiddelen (niet zijnde bandopnemers) en het hagelgeweer of de kogelbuks - tenminste kaliber 5,6 x 26,7 (.22 Magnum) -, en voor het rapen, schudden, prikken of anderszins behandelen van eieren van brandganzen, ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, zulks met inachtneming van de regels zoals gesteld in het Besluit beheer en schadebestrijding dieren en in de Algemene voorschriften.

De ontheffing geldt van 1 maart 2015 tot 1 november 2019:

- a. voor legselbeperking gedurende de perioden van 1 februari tot en met 31 mei daarop volgend, voor het gehele werkgebied van de Stichting Fauna Beheer Eenheid Fryslân;
- b. voor afschot van 1 maart tot en met 31 oktober daarop volgend, voor de volgende gebieden, ter voorkoming en beperking van belangrijke schade aan de volgende gewassen:
  - schade aan grasland binnen de werkgebieden van de wildbeheereenheden Ameland, de Alde Slachte, de Dongeradielen, de Lauwers, de Lytse Súdwesthoeke, de Marne, de Marren, de Middelsee, De Veenpolders, Drachten e.o., Gaasterlân e.o., It Bûtenfjild, Kuinder en Linde, Midden-Opsterland, Om de Terpen, Schiermonnikoog, Skarsterlân, Tytsjerksteradiel-Súd, Tusken Waed en Stêd en Utingeradeel;
  - schade aan granen binnen de werkgebieden van de wildbeheereenheden de Dongeradielen, de Lauwers, de Lytse Súdwesthoeke, Om de Terpen en Tusken Waed en Stêd;
  - schade aan graszaad binnen de werkgebieden van de wildbeheereenheden de Dongeradielen en Om de Terpen;
  - schade aan klaver binnen het werkgebied van de wildbeheereenheid de Dongeradielen;
  - schade aan maïs binnen de werkgebieden van de wildbeheereenheden de Dongeradielen, de Lauwers en Utingeradeel;
  - schade aan bieten binnen het werkgebied van de wildbeheereenheid de Dongeradielen.

Gebruik van de ontheffing binnen de begrensde (soort-specifieke) ganzenfoerageergebieden mag, gedurende de periode dat de gebieden operationeel zijn, slechts plaatsvinden onder voorwaarde dat daar aanwezige beschermde trekganzen niet worden verontrust.

Gebruik van de ontheffing binnen de afpalingskring van een geregistreerde eendenkooi is toegestaan onder voorwaarde dat de kooiker van deze kooi daarvoor schriftelijk toestemming heeft verleend.

Wij wijzen er op dat voor het gebruik van de ontheffing binnen zgn. speciale beschermingszones (o.a. Natura 2000 gebieden) vergunningen op grond van de Natuurbeschermingswet (kunnen) zijn vereist. Voor het gebruik van de ontheffing in gebieden direct gren-

zend aan speciale beschermingszones zijn mogelijk vergunningen vereist. Deze vergunningen (of informatie hierover) kunnen (kan) aangevraagd worden bij Provincie Fryslân, Afdeling Stêd en Plattelân, team Groene Regelgeving, postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden. Bij het verlenen van machtigingen dient de Stichting Fauna Beheer Eenheid Fryslân de betreffende gemachtigden hierop te wijzen.

Hierna worden verenigingen of stichtingen die als wildbeheereenheid fungeren en natuurbeschermingsorganisaties ook aangeduid als wildbeheereenheid (of gemachtigde).

Aan de ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften:

Verantwoordelijkheid.

1. De Stichting Fauna Beheer Eenheid Fryslân (hierna te noemen FBE) is als ontheffingshouder te allen tijde verantwoordelijk voor het naleven van de voorschriften waaronder de ontheffing is verleend. De FBE dient daarom de gemachtigden nadrukkelijk te wijzen op de specifieke voorschriften ten aanzien van het gebruik, o.a. door bij afgifte van een machtiging tevens een kopie van dit ontheffingsbesluit te verstrekken en hen te wijzen op de bepalingen t.a.v. de Natuurbeschermingswet. Hetzelfde geldt voor de wildbeheereenheid in geval van het doormachtigen van het gebruik van de ontheffing aan een grondgebruiker of jachtaktehouder. De verantwoordelijkheid van de ontheffingshouder laat elke verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van de individuele feitelijke gemachtigde en/of ontheffingsgebruiker voor het naleven van voorschriften en andere wettelijke bepalingen onverlet.

Machtiging gebruik ontheffing.

2. De FBE is bevoegd het gebruik van deze ontheffing op een door de FBE te bepalen wijze over te dragen aan een wildbeheereenheid, een individuele grondgebruiker of jachtaktehouder. Een wildbeheereenheid kan de feitelijke handelingen die op grond van de ontheffing zijn toegestaan slechts doormachtigen aan grondgebruikers of jachtaktehouders binnen haar werkgebied. Een machtiging wordt niet verstrekt dan na een daartoe ingediende aanvraag en is maximaal 1 seizoen geldig. De aanvraag voor een machtiging van de ontheffing bevat in elk geval een opgave van de naam, het adres, de woonplaats en het telefoonnummer van de aanvrager, de percelen waar de schadebestrijding zal plaatsvinden en de gewassen waaraan schade wordt (dreigt te worden) aangericht. Aan de machtiging dient een kopie van dit ontheffingsbesluit te zijn toegevoegd.
3. Een gemachtigde grondgebruiker mag de handelingen die op grond van de ontheffing voor afschot zijn toegestaan laten uitvoeren door een jachtaktehouder.
4. De handelingen die op grond van de ontheffing voor legselbeperking zijn toegestaan mogen worden uitgevoerd door de door de gemachtigde aangewezen personen.

Gebruik ontheffing.

5. Van de ontheffing mag slechts gebruik worden gemaakt nadat de grondgebruiker van de percelen waarop de met de ontheffing toegestane handelingen zijn toegestaan, de ontheffingsgebruiker hiertoe schriftelijk heeft gemachtigd.

6. Gebruik van de ontheffing is slechts toegestaan van een uur voor zonsopgang tot een uur na zonsondergang.
7. Gebruik van kunstmatige lokmiddelen is slechts toegestaan vanaf 1 april.
8. Bij legselbeperking moeten tenminste 2 eieren in het nest worden achtergelaten. Wél moeten alle eieren worden geschud, geprikt of anderszins worden behandeld.

Gezelschap.

9. Van de in de ontheffing voor afschot genoemde bevoegdheden mag mede gebruik worden gemaakt door ten hoogste twee jachtaktehouders, mits ze in gezelschap zijn van de jachtaktehouder aan wie toestemming is verleend voor het gebruik van de ontheffing.

Bescheiden.

10. De feitelijke gebruiker van de ontheffing is verplicht een exemplaar van dit ontheffingsbesluit, een kopie van de op naam van de wildbeheereenheid gestelde machtiging en een kopie van de op naam van de grondgebruiker of jachtaktehouder gestelde machtiging van de wildbeheereenheid, respectievelijk een kopie van de op naam van de grondgebruiker of jachtaktehouder gestelde machtiging van de FBE, een schriftelijke toestemming van de grondgebruiker t.a.v. het gebruik van de ontheffing op diens percelen en een geldige jachtakte (ingeval van afschot) of een geldig legitimatiebewijs (ingeval van legselbeperking) bij zich te houden. Deze bescheiden moeten op eerste vordering van een daartoe bevoegde toezichthoudende ambtenaar ter inzage worden afgegeven.

Rapportage.

11. De FBE is verplicht, uiterlijk 15 december van elk kalenderjaar, een **digitale** rapportage uit te brengen aan de provincie Fryslân, Afdeling Stêd en Plattelân, team Groene Regelgeving, over de wijze waarop van de ontheffing gebruik is gemaakt en wat daarvan de resultaten zijn. De rapportage bevat in ieder geval een overzicht van de wildbeheereenheden en grondgebruikers of jachtaktehouders aan wie een machtiging van de ontheffing (onderscheiden naar soort) is verleend en die daarvan gebruik hebben gemaakt; binnen welk werkgebied van een wildbeheereenheid de schadebestrijding heeft plaatsgevonden; de schadegewassen; het aantal gedode brandganzen; het aantal gevonden brandganzennesten (tevens aan te geven op een topografische kaart); het aantal geraapte en/of behandelde eieren en de effectiviteit van het gebruik van de ontheffing. De aantallen dienen getotaliseerd te zijn.
12. Wildbeheereenheden en grondgebruikers of jachtaktehouders aan wie door de FBE een machtiging tot het gebruik van de ontheffing is verleend, zijn verplicht om het resultaat van het gebruik van de ontheffing aan de FBE te rapporteren, overeenkomstig door de FBE daartoe gestelde voorschriften. De rapportage bevat ten minste hetgeen vereist is voor de rapportage die de FBE op grond van het voorgaande lid moet maken. Grondgebruikers en jachtaktehouders of andere personen die door de wildbeheereenheid zijn gemachtigd zijn verplicht overeenkomstig te rapporteren aan de wildbeheereenheid.
13. De FBE houdt een overzicht bij van de verleende machtigingen, alsmede van de (aanvraag)gegevens die daaraan ten grondslag liggen. Dit overzicht dient op eerste vordering van een daartoe bevoegde toezichthoudende ambtenaar ter inzage te worden af-

gegeven.

14. De wildbeheereenheid houdt een overzicht bij van de grondgebruikers en jachtaktehouders of andere personen aan wie het gebruik van de ontheffing is doorgemachtigd alsmede van de aanvraaggegevens die daaraan ten grondslag liggen. Dit overzicht dient op eerste vordering van een daartoe bevoegde toezichthoudende ambtenaar ter inzage te worden afgegeven.

Overige voorschriften:

15. Ringen en halsbanden die aan gedode vogels worden aangetroffen moeten, onder vermelding van datum en plaats van afschot (aangegeven op een topografische kaart), worden opgezonden aan het Vogeltrekstation, postbus 50, 6700 AB Wageningen. Dit kan (bij voorkeur) ook digitaal op www.geese.org; indien de gans alleen een metalen ring heeft kan dit gemeld worden op www.griel.nl.
16. Gedode dieren en eieren mogen niet voor handelsdoeleinden worden gebruikt en dienen, voor zover ze niet in eigen bezit worden gehouden of voor eigen consumptie worden aangewend, o.a. ter voorkoming van verspreiding van ziekten zo spoedig mogelijk te worden opgeruimd en vernietigd of voor destructie te worden aangeboden.
17. Deze ontheffing kan worden ingetrokken of opgeschort op grond van de criteria genoemd in artikel 80 van de Flora- en faunawet of bij bijzondere weersomstandigheden.
18. Op verzoek van de FBE daartoe dient een door een wildbeheereenheid verstrekte machtiging of verleende toestemming voor het gebruik van de ontheffing terstond te worden ingetrokken. Deze intrekking dient te geschieden door de betreffende grondgebruiker, jachtaktehouder of persoon aan wie de toestemming is verleend hiervan schriftelijk op de hoogte te stellen.
19. Op verzoek van Gedeputeerde Staten daartoe, dient een door de FBE verstrekte machtiging terstond te worden ingetrokken. Deze intrekking dient te geschieden door de betreffende wildbeheereenheid, grondgebruiker of jachtaktehouder hiervan schriftelijk op de hoogte te stellen.

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

Mevr. mr. W.A. Geertsma
Hoofd Team Groene Regelgeving

Degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken kan tegen dit besluit (voor zover het een wijziging van het besluit d.d. 3 september 2013, kenmerk 01075096, betreft) binnen zes (6) weken na de verzending daarvan een bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten, Postbus 20120, 8900 HM in Leeuwarden.

Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- d. de gronden van het bezwaar.

Meer informatie over de bezwaarschriftenprocedure vindt u op www.fryslan.nl onder “contact”, of u kunt bellen met het secretariaat van de bezwaarschriftencommissie, tel. (058) 292 51 57.

I.a.a.:

Ministerie van EZ
t.a.v. dhr. J. v. Spaandonk (DN)
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Bij12 – Unit Faunafonds
Leidsche Veer 2
3511 SB UTRECHT

Politie Friesland, Bureau Milieuhandhaving
t.a.v. M. Pol
Postbus 269
8901 BB LEEUWARDEN

Stichting De Faunabescherming
Amstedijk Noord 135
1183 TJ AMSTELVEEN

KNJV
Postbus 1165
3800 BD AMERSFOORT

Vogelbescherming Nederland
t.a.v. de heer J. v.d. Valk
Postbus 925
3700 AX ZEIST

NOJG
Mw. ten Thije-Asbroek
Postbus 72
7480 AD HAAKSBERGEN

- Paraaf medewerk(st)er :

- Paraaf afdelingshoofd :
